



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

Sermo XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sanctis Philippo et Jacobo

propter verbū dei et salutē hominū vitā et cor-
pora exposuerūt. Hanc audaciā susceperūt
a dño q̄ dixit eis **Lu. xij.** ne terreami ab his
qui occidunt corp⁹. et post hec nō hnt apl⁹
qd̄ faciāt. Timete euz qui postq̄ occiderit
h̄z prāte mittere in iehennā. Et h̄z stantē
fecerūt. qz ppter nullā prāte neqz tyrānidez
a s̄bo dei cessauerūt. sed cū magna p̄stātia
impertiti loq̄bant **Actu. v.** Oportet obe-
dire deo magis q̄ hoīb⁹. Tertio hebant ta-
lem sapiam. q̄ q̄qd̄ s̄bo docuerūt. xpm ie-
sum imitātes opere et labore adimplebant
Act. i. legit de xpo. Cepit iesus facere et do-
cere. primū facere. postea docere. Sic bea-
tus Jacobo horat in sua **Lanonica.** Esto
te factor es s̄bi et nō verē audiores tm̄. fallētes
vosmetipos. Nulli dubiuz qn̄ p̄z fecit qd̄
monuit. **Un̄ apl⁹ paul⁹ Roma. xv.** Nō em̄
audeo aliqd̄ loqui eoz q̄ per me non efficit
xps. indicās nō vere audire p̄dicare eū qui
p̄dicat et nō facit. Quia q̄qd̄ verbo p̄dicat
citius destruit si ope nō implet. qd̄ tm̄ ē dis-
ficultimū. Jō veris p̄dicatozib⁹ q̄ verbis p̄-
dicat et exēplis debet aureola. ppter operis
difficultatē. Tertio gl̄osi isti p̄ncipes viri/
lē stantia in h̄ exhibebāt q̄ in passiōe ha-
bebāt paciētia nec murmurantes nec q̄ri-
monias exhibētes. sed tacita p̄scia q̄quid
eis irrogatū fuerat sufferētes. Et h̄z fecerūt
ppter tria. scz vt m̄ḡo suo se p̄formarēt. vt
primis suis exēpla paciētie relinq̄rēt. et vt
p̄mia inde cumularēt. Primū ppter deum.
scdm̄ ppter primū. tertiu ppter seipm̄. P̄rio
dico q̄ paciētia in suis passiōib⁹ hebāt vt se
m̄ḡo suo iesu xpo p̄formarēt. Sic em̄ p̄di-
cerat eis ihs **Mat. x.** Nō sit discipul⁹ su-
per m̄ḡm. fuus sup̄ dñm suū. Et **Johis
xv.** Si me p̄secuti sunt et vos p̄sequēt. Ad
hanc p̄formitatem monuit nos apl⁹ **Heb.
xij. di.** Per paciētia curram⁹ ad p̄positū no-
bis certamē aspiciētes in auctorem fidei et
p̄summatore ih̄m q̄ p̄posito sibi gaudio su-
stinuit crucē p̄fusiōe p̄cepta Et subdit. Re-
cogitate eū q̄ talem sustinuit a p̄ctorib⁹ ad-
uersus semetipm̄ p̄traditionē. vt nō faci-
gemini animis v̄is deficiētes. s. p̄ impati-
entiā. **Qd̄ et fecerūt.** Nā in oī p̄ssura eoz et
angustia ad formāz exēplar a m̄ḡo eis tra-
dito recurrerūt. Sic em̄ dixit eis m̄ḡ **Jo-
han. xij.** Exēplū dedi vob⁹ vt quē admo-
dū ego feci ita et vos faciatis. **Secūdo** paci-
entiā habebāt. vt postq̄ exēplū paciētie

relinquerent. sic et ipsi a m̄ḡo suo acceperūt
hanc formā. et eā in posteros trāsuderunt.
Sic legit de sc̄to thobia **Thob. ij.** Hanc
remp̄rationē p̄misit de⁹ euenire illi. vt et po-
steris daret exēplū paciētie. sicut et sancti
Joh Dec ibi. Tertio paciētia exhibebant
sancti apli in suis passiōib⁹ vt p̄mia cumu-
larēt. Nemo em̄. vt ait apl⁹. coronabit nisi
legitime cerraauerit. Legitime autē certat q̄
passiōi paciētia sup̄addit. Et h̄ est magis
meriti. **Un̄ apl⁹. ij. Ro. iij.** **Qd̄ in p̄senti**
momentaneū ē et leue tribulatiōis n̄re. sup̄
modū in sublimitate et̄nū gl̄e pond⁹ opa-
bit in nob⁹. Et sic p̄z p̄mū mebruz quōd̄ isti
duo p̄ncipes viri sūt. qz virilitē vixerūt. **Di-**
cunt etiā p̄ncipes angli et dñi. vt p̄z i fmo/
ne aploz petri et pauli h̄ p̄positiōis et̄. **B**
Sequit̄ scdm̄ p̄ncipale. s. quō dicunt vi-
ri misericōdie. in q̄ cōmēdat a clemēti bonita-
re. Exiterūt em̄ circa seipos duriz strēnū
et circa nos dicunt misericordes. **Dec ēre**
ligiosa iusticia vt q̄s sit sibi dur⁹ et alijs re-
missus. q̄uis i multis religiosis p̄trariū ine-
niat. v̄ic⁹ vt sibiūpis sine remissi et alijs du-
ri. Dicunt autē viri misericōdie. vt ait **Berni.** qz
misericōdiaz a dō sūt p̄secuti. et nullis eoz meri-
tis p̄sisterūt a deo sūt p̄uen **Joh. xv.** Nō
vos me elegist⁹ s. ego elegi vos. et posui vt
eatis et fructuz afferat⁹. et fruct⁹ vt maneat.
Qd̄ exponēs Bre. di. Posui ad aq̄rendā et
angendā grām. plātavi in vineā. vt eat⁹ vo-
lendo. et fructū afferat⁹ opando. Nāz velle
aliqd̄ facere mēte ire ē. **Un̄ p̄ oib⁹ nob̄ dicit**
ap̄tus **1. y. ij.** Nō ex opib⁹ iusticie q̄ fecim⁹
nos s. s̄m suam misericōdiaz saluos nos fecit.
Secūdo dicti sūt viri misericōdie qz m̄ia pleni.
Qd̄ in vita eoz et actib⁹ clar⁹ inuenit̄ quōd̄
discipuli currebāt. quō seipos ipendebant
et quō oib⁹ m̄iam desiderātib⁹ clementiā ex-
hibebāt. Tertio dicti sūt viri mic. qz misē-
ricordit nob̄ a deo donati sūt. vt vidētes
eoz lapsuz et postea ad apicē tāte sc̄itatz p̄-
motos neq̄qz p̄ n̄ris criminib⁹ despem⁹. **Die**
Breg. Sacra septura narrat nob̄ sc̄toz ge-
sta vt ad eoz imitacionē corda pmoueat et
firmoz. **Dūqz** victoriā illoz sc̄az cōmemo-
rat p̄tra vicioz plia debilia corda n̄ra p̄fir-
mat. Et nōnūqz nō tm̄ eoz s̄tutes s. casus
innoscescit. vt et victoriā fortiti videam⁹ qd̄
imitari. et in lapsis q̄vincere debeam⁹ **Qd̄**
nobis p̄stare dignet̄.

De inuentione sancte crucia.

Sermo XXVII.

Benedictū lignū

B p quod fit iusticia Sapie. xiiij. Dicit glosa. lignū p qd fit iusticia nō est aliud nisi crux xpi. Nullū em̄ aliud lignū ydoneū fuit ad faciendū iusticiā nisi illud. **P**ur̄ ḡ rei occasione circa s̄ba the matis tria p ordinē. p̄seq̄mur sc̄z de hur̄ ligni b̄ndictione. de ei⁹ distinctione. et iusticie exhibitiōe. **P**rimo dicēdū est de b̄ndictiōe ligni b̄ndictione. i. cur h̄ lignū dicat̄ b̄ndictū. **U**bi sciendū q̄ in veteri test. p̄pter triplicē causā b̄ndictionē legim⁹ et optataz sc̄z. p̄pter liberatiōē. semis multiplicatiōē. celi gl̄ificationē. p̄pter has cās etiā reuerendū cr̄ucis lignū merito d̄r b̄ndictum. **P**rimo dico sc̄rā Judith legi b̄ndicta pro p̄pter ppli liberatiōē. de q̄ Judith. xij. Benedixit te de⁹ in s̄tute sua. q̄z p̄ te ad nihilū redegit inimicos n̄ros. et infra ibidē. Tu gl̄a bierlm̄. tu leticia isrl̄. tu honorificētia ppli tui. q̄z fecisti virilit̄ et p̄fortatū est cor tuum. iō b̄ndicta eris in eternū Judith. xv. **S**z q̄ fuit causa bur̄ b̄ndictiōis. nō alia nisi populi liberatiō. **S**c̄do legi b̄ndictū fili⁹ thobie. p̄pter semis multiplicatiōē. **T**hob. ij. **B**abelus cognat⁹ thobie veniēs ad nuptias fili⁹ thobie b̄ndixit deū et dixit. Benedicat te d̄ns de⁹ isrl̄. q̄z fili⁹ es optimi viri et iusti et deū timēris et elemosynas facientis. **E**t dicat̄ b̄ndictio sup̄ yrore tuā et sup̄ patres yros vt videat̄ filios yros et filios filiorū yroz vsq̄z in tertiā et q̄rtā generatiōem **E**t sit semē yrim b̄ndictus a deo isrl̄ qui regnat in secla seclorū. **T**ertio legim⁹ Jacob patriarchā a p̄re suo ysaac b̄ndictus. q̄ sibi possessionē celi adoptauit **S**c̄n. xxv. **D**eus ops b̄ndicat tibi et det tibi b̄ndictiones abrae vt possideas terras p̄grinatiōis tue quā pollicit⁹ est auo tuo. **H**is tribus b̄ndictiōibz b̄ndixit iacob filio suo ioseph in terra egypti **S**c̄n. lxx. **O**mps de⁹ b̄ndicat te b̄ndictionibz celi. **E**cce b̄ndictio celestis b̄ndictionibz abissi iacētis deorsum. **I**n h̄ innuit b̄ndictionē liberatiōis. et b̄ndictiōibz vberū et vulu. in h̄ tangit b̄ndictionē seminis. **H**is ḡ tribus b̄ndictionibz in vna b̄ndictiōe simul p̄fluentiōibz venerādū crucis lignū merito d̄r b̄ndictū. **N**ā p̄ eum sum⁹ ab inferno liberati. meritis et gr̄a multiplati et ad celū renocati. **E**t ideo ex p̄fundo

corde cū omī reuerētia p̄strati dicam⁹ oēs **B**enedictū lignū p qd fit iusticia. **S**c̄do dicendū est de hur̄ ligni ab alijs specificat̄. **E**st em̄ lignū p̄uaricatiōis. cui⁹ ligni fructū primi parētes gustātes p̄uaricati sunt mandatū dei. **E**st etiā lignū cruce ab his specificatū. maledictiōis. de q̄ dicat̄ **D**eutero. xxi. **M**aledict⁹ a dō e q̄ pender i ligno. in quo scelerati pro suis sceleribz suspendunt̄. **A** quibz lignis b̄ndictū lignū specificat̄. **P**rio ḡ lignū cruce d̄r b̄ndictū q̄z p̄ ip̄m sum⁹ liberati. i. eo q̄ xps ihs cōpleta passiōe cruce descendit ad limbū et p̄ sue p̄sentie illustratiōē liberauit p̄ies n̄ros. et nos s̄l̄r. vt illuc nisi voluerim⁹ m̄m̄euenim⁹. **D**e q̄ **S**reg. **E**cce nos q̄ redēptorū n̄ri gr̄a liberati sum⁹. **P**er celestis muneris gr̄a h̄m̄. vt cū a carnis n̄re bitatiōe subtrahimur. mox ad celestis gl̄e premia p̄ducamur **Q**uia dū redēptor n̄r claustra inferni penetrat̄ et intraret. electorū exinde aīas eduxit et nos illac ire nō patit̄. **S**ed q̄ ante xpi aduētū in hūc mōm̄ venerat̄ q̄ntūcūq̄ de s̄tute iusticie h̄ient. et corpibz educit i finū celestis patrie nullo mō recipi poterat̄. **S**ic iacob p̄iarcha audiēs filiū a bestis deuorari. dixit **S**c̄n. xxxv. **D**escēdā ad filiū meum lucēs in infernū. i. limbū. **Q**uātūcūq̄ ei boīes lecti erāt i limbo derinebant̄ donec p̄ b̄ndictiōis passiōis xpi liberarent̄. **S**c̄do lignū cruce b̄ndictū d̄r. q̄z p̄ illud sobole v̄rutū. gr̄az et meritoz sum⁹ p̄ oīa ditari. **M**az merita xpi et scōz oīm i s̄tute passiōis cruce xpi vnita et coadunata p̄cipam⁹ et p̄ oīa eis cōicam⁹. **S**ic i figura legi dixit̄ iacob ad laban **S**c̄n. xxx. **M**odicū habuisti aīas venire ad te. s. p̄ beneficiū passiōis. nūc autē diues fact⁹ es. et b̄ndixit tibi de⁹ ad introitū meū. **S**ic et apls dic. i. **L**oz. i. **B**rās ago dō meo p̄ oīb vobis. qm̄ diuites facti estis in illo. s. vt q̄ in p̄rijs meritis defecim⁹ et ipsius meritis ditemur. **T**ertio d̄r b̄ndictū p̄pter celestis ianue ap̄tione. **Q**uia p̄ cruce lignūz apta est ianua celestis regni. **N**ō pulchre figuratū legim⁹ **A**um. xxx. **E**xules et p̄fugī aī mortē pontificis nullo mō in vrbes reuertī poterant̄ sed remanebant̄ i vrbibus refugij donec sacerdos magn⁹ qui oleo vnctus fuerat moreretur. **H**inc et dominus p̄ d̄s. **S**ingulariter sum ego donec tran-

igiscam? Hinc est quod dicitur **Ecclesiasticus xxviii.** Relinquit proximo tuo nocenti tibi et tunc deprecanti tibi peccata soluentur. Qui enim in homine simile sibi non habet misericordiam pro peccatis suis quos exorabit pro delictis illius. quod dicitur. Nullus nec sibi dimittent. Sic et ipsa diuina veritas **Matthaei xvi.** Si dimiseritis hominibus peccata. dimittet et vobis peccata vestra. Si autem non dimiseritis hominibus. nec pater vester celestis dimittet vobis peccata vestra. Quarta pars istius crucis est cornu sinistri pro quod ablatae re re restitutio designat. Quia ut dicit **Augustinus.** Peccata non dimittit nisi ablatae restituant. Et hoc non solum intelligendum est de rebus sed etiam de fama et honore et omni bono hominis inde bite ablata. Quia tales oino coram domino maledicti sunt nisi restituantur. **Tertia** crux dicitur crux christi. Sed talis ablata est et nimis sublimis. et magni sunt pro omnia quae pendunt in ea. Ideo versus ad festum exaltationis crucis de hac cruce refuam. Ibi materia cooperit festo re.

De hac cruce sermo pulcher habet in sermone huius positionis scilicet Socii de sanctis circa festum exaltationis sancte crucis vide si placet. Quere infra post sermonem. l. ibi scripti eum.

De corpore christi.

Sermo XXVIII.

Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo. **Johannis vi.** Triasunt ex quibus solet commendari rex vel princeps terrenus. Primum est potentia. quod principatus non est nisi quedam civilis potestas. **Io dicit Salomon Proverbia xiiij.** In multitudine populi dignitas regis. et in paucitate plebis ignominia principis. Secundum est clementia. quod princeps sine clementia vertitur rex principem in tyrannum. **Io dicebat Arthar perses rex magnus Hester. xiiij.** Cum gentibus multis impassem. et vniuersum orbem mee ditioni subiugassem. nequaquam volui magnitudine abuti potentie. sed clementia et bonitate gubernare subiectos. **Uti. iij. Reg. xij. 2. ij.** Paralip. x. Si placuerit populo huic et tenuerit eos vobis clementibus seruient tibi omni tempore **Prover. xx.** Roboratur clementia thronus regis. Tertium est magnificentia. Magnificen-

tia enim est virtus solis principibus ducibus. **Io dicit Hester. i.** **Aluerus rex** fecit cenam magnam cunctis principibus. In qua fuit magnificentia regia dignum apponebat. Et quia dominus noster Iesus christus est princeps regum terre. ut dicit **Apocalypsi i.** Idcirco potest ab h triplici pro como commendari. et singulariter in sacramento diuissime eucharistie. In quo primo ostendit suam omnipotentiam. quia non minoris virtutis est mundum de nihilo creare quam totam substantiam panis subito in corpus suum incorruptibile conuertere. **Io dicit Psal.** Quonia memoria fecit mirabilia suorum christus in hoc sacramento. Opera enim mirabilia declarat diuinam potentiam. Pro quibus propheta dicit. Confitebor tibi quia mirabiliter magnificatus es mirabilia opera tua et anima mea cognoscat nimis. Secundo christus ostendit ibi clementiam suam. Quia totum se metipsum dedit tam dignis quam indignis. Et ideo sequitur misericors et miserator dominus. De qua clementia dicit propheta in **Psal.** Suavis dominus vniuersis. et misericors eius super omnia opera eius. Tertio christus ostendit ibi suam magnificentiam. Quia ibi statuit dari vniuersis quod habet in se pro de pietate quam suum totum regnum. **Io Ps.** extollens magnificentiam diuinam dicit. Dculi omnium in te sperant domine. et tu das escam illis in tempore oportuno. Et quia oportuna manus in principe designat magnificentiam. **Io dicit.** Aperis tu manus tuam. et impleas omne animal benedictione. Tanta igitur saluatoris nostri potentiam. tanta clementiam. tantaque magnificentiam considerans mater sancta ecclesia erga se et maxima christi dilectione et caritate ostendit. Verito hoc dignissimum sacramentum tanto deuotius tanto celebrius venerari censuit. quanto maiora ex eodem sibi beneficia percipisse conspicit. Quorum quidem beneficiorum illud precipuum videtur. quod hoc venerabile sacramentum facit in nobis manere deum et nos in deo. Hinc saluator loquens de perfectione huius sacramenti dicit in verbis. **Io dicit.** Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo. **Loco vbi supra.** Circa materiae presentis sermonis triplex potest occurrere dubitatio. Primum dubitatio est quare christus instituit hoc sacramentum voluit nos participes esse eius.